

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. В.В. ДОКУЧАЄВА

Кафедра економічної теорії


«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Перший проректор
професор _____ Р. ШЕЛУДЬКО
« 31 » _____ 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ВЗП 2. СВІТОВИЙ РИНОК ТОВАРІВ ТА
ПОСЛУГ**

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Освітньо-професійна програма «Підприємництво, торгівля та біржова
діяльність»
Факультет менеджменту і економіки

Харків – 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Світовий ринок товарів та послуг» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
« 27 » серпня 2020 р. 18 с.

Розробники:

Пасемко Галина Павлівна, завідувач кафедри економічної теорії,
доктор наук з державного управління, професор;

Бага Лілія Григорівна, доцент кафедри економічної теорії, к.е.н.,
доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економічної теорії.
Протокол від « 25 » червня 2020 р. № 9.

Завідувач кафедри економічної теорії,
доктор наук з держ. упр. професор
« 25 » червня 2020 р.



Г. ПАСЕМКО

Схвалено навчально-методичною комісією факультету менеджменту і економіки.

Протокол від « 26 » серпня 2020 р. № 2.

Голова навчально-методичної комісії
факультету менеджменту і економіки,
к.е.н., доцент



Ю. ФІЛІМОНОВ

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»	Вибіркова	
Модулів – 2	Спеціальність – 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» . Освітньо-професійна програма – «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	
Загальна кількість годин - 90		Семестр	
		2-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи здобувача - 9	Освітній рівень: другий (магістерський)	14 год.	8 год
		Практичні, семінарські	
		14 год.	8 год
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		62 год.	74 год
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю:	
<i>залік</i>	<i>залік</i>		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у здобувачів знань умов і факторів становлення та механізмів функціонування світового ринку товарів і послуг.

Завдання: виявлення системної сутності економічної глобалізації; визначення глибини впливу глобальних трансформацій на світові інтеграційні процеси; ідентифікація основних параметрів глобального розвитку; визначення сучасних ринкових та інституціональних методик глобального менеджменту;

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобуваці повинні:

знати:

- основ економічної теорії у частині закономірностей розвитку та функціонування ринку;
- принципів та законів формування попиту та пропозиції;
- основ формування міжнародних економічних відносин;
- методичних підходів до проведення маркетингових досліджень ринку;

вміти:

- використовувати на практиці методи збору, обробки, систематизації та аналізу даних при проведенні маркетингових досліджень ринку;
- користуватися базами статистичних даних.

Перелік компетентностей:

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні, спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері економічної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів глобальної економіки, характеризується комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК1 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації

ЗК4 . Здатність спілкуватись з представниками інших професійних груп різного рівня

ЗК5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків .

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК 4. Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності

Програмні результати навчання

ПРН 1.Визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі і біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення

ПРН4. Застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних груп

ПРН 4. Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері торгівлі та /або біржової діяльності

ПРН 10. Вміти вирішувати проблемні питання, що виникають у підприємницьких, торговельних та /або біржових структур за умов невизначеності та ризиків.

Міждисциплінарні зв'язки

Дисципліна та її розділи, що передують вивченню дисципліни:

1. Політична економія 2. Макроекономіка 3. Історія економіки та економічної думки 4. Міжнародна економіка 5. Мікроекономіка.

Дисципліна та її розділи, у яких використовують матеріали дисципліни:

1. Облік у зарубіжних країнах 2. Управління ризиками в надзвичайних ситуаціях

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1 1. Сучасна специфіка світового ринку товарів і послуг.

Тема 1. Теоретико-методологічні засади розвитку світового ринку.

Конкуренція та монополізація на світовому ринку товарів та послуг

Світовий ринок товарів та послуг: сутність, функції та ознаки. Еволюція світового ринку, структурні зміни та концепції розвитку. Класифікація факторів формування світового ринку. Дія та прояви економічних законів на світовому ринку. Функції світового ринку.

Світовий ринок у системі світового господарства. Суб'єкти та об'єкти світового ринку. Єдиний світогосподарський простір та характеристика його складових. Сучасні тенденції розвитку світового ринку. Міжнародна спеціалізація, кооперація, диверсифікація. Дивергенція та конвергенція. Віртуалізація світового ринку. Форми інтеграційної взаємодії суб'єктів світового ринку: вертикальна, горизонтальна, універсальна, багатовекторна.

Конкуренція на світовому ринку: поняття та види. Суб'єкти конкуренції на світовому ринку. Конкурентне середовище світового ринку

та фактори його формування. Конкурентні переваги на світовому ринку. Форми і методи конкурентної боротьби на світовому ринку. Види конкурентних стратегій на світовому ринку товарів та послуг. Торговельні війни. Торговельна експансія. Товарна інтервенція.

Сутність і форми монополізації на світовому ринку. Монополістичні, олігополістичні та атомістичні світові ринки. Диференціація товарів в умовах монополістичної конкуренції: вертикальна, горизонтальна, просторова. ТНК на світовому ринку товарів та послуг. Інсайдери та аутсайдери світового ринку.

Загострення глобальної конкуренції на світових ринках товарів та послуг. Ринкова концентрація економічних агентів на світовому ринку товарів та послуг. Особливості функціонування відкритих і закритих секторів світового ринку. Варіативність параметрів конкурентоспроможності товарів та послуг на світовому ринку. Екологічний та інноваційний фактори формування конкурентоспроможності товарів та послуг на світовому ринку. Інноваційно-технологічне суперництво країн на світовому ринку товарів та послуг.

Тема 2. Кон'юнктура та ціноутворення на світовому ринку товарів та послуг

Сутність кон'юнктури світового ринку товарів та послуг. Основні фактори впливу на кон'юнктуру ринку. Види кон'юнктури світового ринку товарів та послуг. Світовий попит. Світова пропозиція. Світова ціна. Варіабельність, циклічність, динамічність і синергетичність кон'юнктури світового ринку товарів та послуг. Ємність і збалансованість світового ринку товарів та послуг. Індикатори світового ринку товарів та послуг.

Методологія маркетингового дослідження кон'юнктури світового ринку товарів та послуг: поняття, принципи, завдання, форми, напрями. Методи, способи, прийомита алгоритм маркетингового дослідження кон'юнктури світового ринку товарів та послуг. Показники статистики та динаміки кон'юнктури світового ринку товарів та послуг. Інформаційна система забезпечення маркетингового досліджень кон'юнктури світового ринку товарів та послуг. Прогнозування кон'юнктури світового ринку товарів та послуг з урахуванням трендів його розвитку.

Ціноутворення на світовому ринку товарів та послуг: сутність, функції та

принципи. Дія економічних законів у сфері ціноутворення на світовому ринку. Екзогенні та ендогенні змінні в ціноутворенні на світовому ринку товарів та послуг. Множинність світових цін та їх класифікація.

Методи ціноутворення на світових ринках товарів та послуг: витратний, параметричний, ринковий, економетричний. Моделі ціноутворення на світових ринках: комерційна, довільна, монопольна, компромісна, прогресивна. Диференціація світових цін. Цінова динаміка на світових ринках і життєвий цикл галузі, компанії, товарів і послуг.

Особливості ціноутворення в різних сегментах світового ринку товарів та послуг. Екологічна складова в ціноутворенні за умов глобальних дисбалансів. Асиметрія цінової інформації на світовому ринку. Політика та стратегії ціноутворення на світовому ринку.

Трансферне ціноутворення на світовому ринку: поняття, завдання та особливості формування. Вплив трансферного ціноутворення на кон'юнктуру світового ринку товарів та послуг. Особливості ціноутворення на світових ринках в умовах розвитку електронної торгівлі та інформаційних технологій.

Тема 3. Структура світового ринку товарів та послуг та міжнародні товарні номенклатури. Інфраструктура світового ринку товарів та послуг

Сутність та характеристика товарної, галузевої, регіональної структури світового ринку. Специфіка експорту та імпорту: готової продукції, напівфабрикатів, сировинних товарів, послуг. Поняття «номенклатура товарів». Міжнародні товарні номенклатури: сутність, значення та види. Гармонізація товарних номенклатур.

Стандартна міжнародна торговельна класифікація ООН. Гармонізована система опису і кодування товарів. Система класифікації товарів. Товари за походженням. Товари за призначенням. Товари за ступенем оброблення. Система кодування товарів. Товарна номенклатура України. Класифікація товарів за укрупненими економічними угрупованнями ООН. Уніфікація та стандартизація товарів і послуг на світових ринках.

Інфраструктура світового ринку товарів та послуг: сутність, передумови та фактори формування. Види інфраструктури світового ринку товарів та послуг. Суб'єкти інфраструктури світового ринку товарів та послуг. Міжнародні посередники на світовому ринку товарів та послуг.

Система регулювання світового ринку товарів та послуг: сутність, завдання та функції. Інституціональне середовище світового ринку товарів та послуг. Міжнародні організації в регулюванні світового ринку товарів та послуг.

Тема 4. Світовий ринок паливно-енергетичних товарів

Світовий ринок паливно-енергетичних товарів: сутність, значимість і структура. Світові енергетичні ресурси та енергозабезпеченість країн світу. Світова енергетична система. Міжнародне енергетичне агентство.

Маркетингове дослідження світового ринку паливно-енергетичних товарів: види, методи, інформаційна база. Особливості ціноутворення на світовому ринку паливно-енергетичних товарів. Фактори формування кон'юнктури світового ринку паливно-енергетичних товарів. Експортно- імпорتنі потоки паливно-енергетичних товарів.

Світовий ринок нафти та нафтопродуктів. ОПЕК та регулювання світового ринку нафти. Динаміка світових цін на нафту і нафтопродукти. Інформаційна система дослідження світового ринку нафти і нафтопродуктів (Platts, Argus, Bunderg). Кон'юнктура світового ринку нафти та нафтопродуктів.

Дослідження світового ринку вугілля. Кон'юнктура світового ринку вугілля.

Ціноутворення на сітовому ринку вугілля. Країни-продуценти та країни-споживачі на світовому ринку вугілля. Експортно-імпортна спеціалізація на світовому ринку вугілля.

Світовий ринок природного газу. Кон'юнктура світового ринку природного газу. Ціноутворення на сітовому ринку природного газу. Країни-продуценти та країни-споживачі на світовому ринку природного газу. Експортно-імпортна спеціалізація на світовому ринку природного газу.

Світовий ринок електроенергії. Кон'юнктура світового ринку електроенергії. Країни-продуценти та країни-споживачі на світовому ринку електроенергії. Експортно-імпортна спеціалізація на світовому ринку електроенергії. Світовий ринок альтернативних джерел енергії (вітроенергетики, геліоенергетики, біоенергетики, геотермальної енергетики). Кон'юнктура світового ринку альтернативних джерел енергії.

Світова енергетична криза в аспектах глобальних перспектив людства. Україна на світовому ринку паливно-енергетичних товарів. Енергетична стратегія України на період до 2030 року. Місце та роль паливно-енергетичних товарів у зовнішній торгівлі України.

Тема 5. Світовий ринок руд і металів

Мінерально-сировинні ресурси світу: поняття, структура та потенціал. Світовий ринок руд і металів: сутність і фактори розвитку (природні, економічні, технологічні, екологічні). Товарно-галузева структура світового ринку руд і металів.

Маркетингове дослідження світового ринку руд і металів: види, методи, інформаційна база. Циклічність ринкової кон'юнктури світового ринку руд і металів. Мінливість ціноутворення на світовому ринку руд і металів. Міжнародна протекціоністська політика.

Дослідження світового ринку чорних металів. Країни-продуценти та країни-споживачі на світовому ринку чорних металів. Провідні країни експортери та імпортери чорних металів.

Дослідження світового ринку кольорових металів. Країни-продуценти та країни-споживачі на світовому ринку кольорових металів. Провідні країни експортери та імпортери кольорових металів.

Світовий ринок золота, платини та дорогоцінних металів. Напрями модернізації та екологізації гірничо-металургійного комплексу світу.

Місце та роль руд і металів в експортному потенціалі України. Позиції України на світовому ринку руд і металів.

Тема 6. Світовий ринок хімічних товарів

Світовий ринок хімічної продукції: сутність і значимість. Сировинний, паливно-енергетичний, споживчий, науково-технічний і екологічні фактори розвитку світового ринку хімічних товарів. Структура світового ринку хімічних товарів.

Маркетингове дослідження світового ринку хімічних товарів: види, методи, інформаційна база. Особливості ціноутворення на світовому ринку хімічних товарів. Кон'юнктура світового ринку хімічних товарів.

Світові продуценти та споживачі хімічних товарів. Товарна, регіональна структура експорту та імпорту хімічних товарів.

Дослідження світового ринку пластмас. Країни-продуценти та країни-споживачі на світовому ринку пластмас. Провідні країни експортери та імпортери пластмас.

Дослідження світового ринку фармацевтичних препаратів. Країни-продуценти

та країни-споживачі на світовому ринку фармацевтичних препаратів. Провідні країни експортери та імпортери фармацевтичних препаратів.

Дослідження світового ринку органічної хімії. Країни-продуценти та країни-споживачі на світовому ринку органічної хімії. Провідні країни експортери та імпортери органічної хімії.

Україна на світовому ринку хімічних товарів. Потенціал України в розвитку альтернативних і біовідновлюваних джерел енергії та сировини (біоетанолу, синтез-газу, хімічних продуктів коксування, продуктів поглибленої переробки нафти).

Змістовний модуль 2. Світовий ринок товарів та послуг як прогностична реальність

Тема 7. Світовий ринок лісових товарів

Світовий ринок лісових товарів: сутність, значимість і фактори розвитку. Лісосировинна база регіонів світу та фактори її формування. Міжурядова комісія з лісів (IPF) в управлінні світовими лісами у межах UNCED. Глобальна оцінка лісових ресурсів (FRA). Міжнародна спілка лісових дослідницьких організацій (IUFRO). Програма ENAFLEG- протидія нелегальним лісозаготівлям (Південно-Східна Азія, Африка, ЄС, Україна). Регіональні секції світового ринку лісових товарів: європейська, північноамериканська, тихоокеанська.

Сегменти світового ринку лісових товарів: готової деревини, продукції деревообробної промисловості, пиломатеріалів, фанери, конструкційних матеріалів.

Маркетингове дослідження світового ринку лісових товарів: види, методи, інформаційна база. Фактори диференціації попиту на деревообробну продукцію та сировину. Ціноутворення на світовому ринку лісових товарів. Кон'юнктура світового ринку лісових товарів. Всесвітній фонд природи (WWF) та глобальна онлайн-база даних «CheckYourPaper» світового виробництва целюлозно-паперової продукції.

Світові продуценти та споживачі лісових товарів. Товарна і географічна структура експорту (імпорту) лісових товарів.

Дослідження світового ринку готової деревини. Країни-продуценти та країни-споживачі на світовому ринку готової деревини. Провідні країни експортери та імпортери готової деревини.

Дослідження світового ринку продукції деревообробної промисловості. Країни-продуценти та країни-споживачі на світовому ринку продукції деревообробної промисловості. Провідні країни експортери та імпортери продукції деревообробної промисловості.

Дослідження світового ринку пиломатеріалів. Країни-продуценти та країни-споживачі на світовому ринку пиломатеріалів. Провідні країни експортери та імпортери пиломатеріалів.

Екологічна, корпоративна та соціальна відповідальність міжнародних лісових компаній. Потенціал України на світовому ринку лісових товарів. Зовнішня торгівля України на світовому ринку лісових товарів.

Тема 8. Світовий ринок машин і обладнання

Сутність, значення та структура світового ринку машин і обладнання. Світове машинобудування у контексті технічного переозброєння, інтенсифікації та екологізації виробництва.

Сегменти світового ринку машин і обладнання: приладобудування, систем зв'язку і транспорту (авіабудування, судобудування, локомотиво- та вагонобудування), важкого та середнього машинобудування.

Маркетингове дослідження світового ринку машин і обладнання: види,

методи, інформаційна база. Фактори кон'юнктури та ціноутворення на світових ринках машин і обладнання.

Країни-продуценти та країни-споживачі на світовому ринку машин і обладнання. Експортно-імпортна спеціалізація та спрямованість розвитку світового ринку машин і обладнання в умовах НТП.

Дослідження світового ринку важкого та середнього машинобудування. Країни-продуценти та країни-споживачі на світовому ринку важкого та середнього машинобудування. Провідні країни експортери та імпортери важкого та середнього машинобудування.

Дослідження світового ринку машин і обладнання. Країни-продуценти та країни-споживачі на світовому ринку машин і обладнання. Провідні країни експортери та імпортери машин і обладнання.

Дослідження світового ринку систем зв'язку і транспорту. Країни-продуценти та країни-споживачі на світовому ринку систем зв'язку і транспорту. Провідні країни експортери та імпортери систем зв'язку і транспорту.

Особливості функціонування світового ринку побутової електротехніки, відеоапаратури, аудіоапаратури, цифрової фотоапаратури, персональних комп'ютерів. Кон'юнктура світового ринку побутової електротехніки тривалого користування. Ціноутворення на світовому ринку побутової електротехніки тривалого користування.

Місце та роль машин і обладнання в експорті та імпорті України. Позиції України на світовому ринку машин і обладнання.

Тема 9. Світовий ринок продовольчих товарів

Сутність і значимість світового ринку продовольчих товарів. Структура світового ринку продовольчих товарів: зерна, м'яса, молочних товарів, цукру, олійних культур та олій, овочів та фруктів, тропічних і субтропічних товарів (кави, какао, чаю). Фактори та умови формування конкурентоспроможності агропромислової продукції на світовому ринку.

Форми світової торгівлі продовольчими товарами. Міжнародні товарні біржі та асоціації на ринках збуту продовольчих товарів. Міжнародні організації в регулюванні світового ринку продовольчих товарів.

Маркетингове дослідження світового ринку продовольчих товарів: види, методи, інформаційна база. Кон'юнктура світового ринку продовольчих товарів. Ціноутворення на світовому ринку продовольчих товарів.

Спеціалізація країн у світовому агропромисловому виробництві. Країни-споживачі на світовому ринку продовольчих товарів. Товарна структура та моделі перерозподілу експортно-імпортних потоків продовольчих товарів.

Дослідження світового ринку зерна. Країни-продуценти та країни-споживачі на світовому ринку зерна. Провідні країни експортери та імпортери зерна.

Дослідження світового ринку м'яса. Країни-продуценти та країни-споживачі на світовому ринку м'яса. Провідні країни експортери та імпортери м'яса.

Дослідження світового ринку молочних товарів. Країни-продуценти та країни-споживачі на світовому ринку молочних товарів. Провідні країни експортери та імпортери молочних товарів.

Світова продовольча безпека. Світовий ринок біопалива.

Експортний потенціал України на світовому ринку продовольчих товарів. Біопаливний потенціал України на світовому ринку сільськогосподарської продукції.

Тема 10. Світовий ринок послуг

Світовий ринок послуг: сутність, фактори та специфіка розвитку. Класифікація послуг (торговельні, комерційні, виробничі, інвестиційні, інформаційні, автономні, змішані, факторні, нефакторні). Структура світового ринку послуг. Способи постачання та обміну послугами на світових ринках. Система міжнародного регулювання світового ринку послуг.

Маркетингове дослідження світового ринку послуг: види, методи, інформаційна база. Кон'юктурасвітового ринку послуг. Особливості ціноутворення на світовому ринку послуг.

Дослідження світового ринку послуг. Країни-продуценти та країни-споживачі на світовому ринку послуг. Структура експортно-імпортних потоків на світовому ринку послуг.

Характеристика сегментів світового ринку послуг: фінансового, банківського, страхового, франчайзингового, інжинірингового, лізингового, консалтингового, туристичного, будівельного, медичного, освітнього та ін. Передумови та фактори формування світового ринку «сервісних» економічних послуг.

Специфіка функціонування світового ринку послуг за умов міжнародного економічної інтеграції та глобалізації. Інформатизація та лібералізація торгівлі послугами на світовому ринку.

Потенціал України на світовому ринку послуг. Місце та роль послуг у зовнішній торгівлі України.

Тема 11. Світовий ринок транспортно-логістичних послуг

Світовий ринок транспортно-логістичних послуг: поняття та структура. Суб'єкти світового ринку транспортно-логістичних послуг. Види транспортно-логістичних послуг на світовому ринку. Специфіка функціонування світового ринку: морського, річкового, автомобільного, авіаційного, залізничного, трубопровідного транспорту.

Міжнародна нормативно-правова регламентація транспортно-логістичних послуг. Міжнародні транспортні коридори, транспортно-логістичні термінали та швидкісні перевезення. Світова транспортна мережа в умовах НТП.

Маркетингове дослідження світового ринку транспортно-логістичних послуг: види, методи, інформаційна база. Світовий ринок транспортно-логістичних послуг та його сегментація. Кон'юктурасвітового ринку транспортно-логістичних послуг. Фактори ціноутворення на світовому ринку транспортно-логістичних послуг.

Дослідження світового ринку транспортно-логістичних послуг. Країни-продуценти та країни-споживачі на світовому ринку транспортно-логістичних послуг. Експортно-імпортна спеціалізація на світовому ринку транспортно-логістичних послуг.

Світовий ринок транспортно-експедиторських послуг. Функції транспортно-експедиторського обслуговування.

Транзитний потенціал України в європейському та світовому транспортному просторі. Місце та роль транспортно-логістичних послуг у зовнішній торгівлі України.

Тема 12. Світовий ринок інформаційно-комунікаційних послуг

Сутність, значення! структура світового інформаційно-комунікаційного ринку. Світові тенденції розвитку секторів інформаційно-комунікаційних технологій у сфері інтелектуальних і посередницьких електронних послуг (апаратне і програмне забезпечення, ІТ послуги, ІТ консультування, аутсорсинг).

Специфіка та ефективність функціонування світового ринку: комп'ютерних послуг, Інтернет-технологій, комунікаційних технологій, телекомунікаційних послуг, супутникової системи зв'язку, мобільного зв'язку, електронної комерції, поштових послуг, хостингу.

Маркетингове дослідження світового ринку інформаційно-комунікаційних послуг: види, методи, інформаційна база. Кон'юктурасвітовогоринку інф ормаційно-комунікаційних послуг.Ціноутворення на світовому ринку інформаційно-комунікаційних послуг. Дослідження світового ринку інформаційно-комунікаційних послуг. Країни-продуценти та країни-споживачі на світовомуринкуінформаційно-комунікаційних послуг. Світова торгівля інформаційно-комунікаційними послугами: товарна та географічна структура.

Конвергенція ІТ, телекомунікацій та засобів масової інформації. Диверсифікація сегментів світового ринку інформаційно-комунікаційних послуг. Україна на світовому ринку інформаційно-комунікаційних технологій і послуг. Місце та роль інформаційно-комунікаційних послуг у зовнішній торгівлі України.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Модуль 1												
Змістовний модуль 1 Сучасна методологія глобалістики.												
Тема 1. Теоретико-методологічні засади розвитку світового ринку. Конкуренція та монополізація на світовому ринку товарів та послуг	7	1	1			5	7	0,5	0,5			6
Тема 2. Кон'юнктура та ціноутворення на світовому ринку товарів та послуг	7	1	1			5	7	0,5	0,5			6
Тема 3. Структура світового ринку товарів та послуг та міжнародні товарні номенклатури. Інфраструктура світового ринку товарів та послуг	7	1	1			5	7	0,5	0,5			6
Тема 4. Світовий ринок паливно-енергетичних товарів	7	1	1			5	7	0,5	0,5			6
Тема 5. Світовий ринок руд і металів	7	1	1			5	8	1	1			6
Тема 6. Світовий ринок хімічних товарів	10	2	2			6	9	1	1			7
Разом за змістовим модулем 1	45	7	7			31	45	4	4			37
Змістовний модуль 2. Глобальна економіка як прогностична реальність												
Тема 7. Світовий ринок лісових товарів	7	1	1			5	7	0,5	0,5			6
Тема 8. Світовий ринок машин і обладнання	7	1	1			5	7	0,5	0,5			6
Тема 9. Світовий ринок продовольчих товарів	7	1	1			5	7	0,5	0,5			6
Тема 10. Світовий ринок послуг	7	1	1			5	7	0,5	0,5			6
Тема 11. Світовий ринок транспортно-логістичних послуг	7	1	1			5	8	1	1			6
Тема 12. Світовий ринок інформаційно-комунікаційних послуг	10	2	2			6	9	1	1			7
Разом за змістовим модулем 2	45	7	7			31	45	4	4			37
Усього, годин	90	14	14			62	90	8	8			74

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Теоретико-методологічні засади розвитку світового ринку. Конкуренція та монополізація на світовому ринку товарів та послуг	1	0,5
2	Тема 2. Кон'юнктура та ціноутворення на світовому ринку товарів та послуг	1	0,5
3	Тема 3. Структура світового ринку товарів та послуг та міжнароднітоварні номенклатури. Інфраструктура світового ринку товарів та послуг	1	0,5
4	Тема 4. Світовий ринок паливно-енергетичних товарів	1	0,5
5	Тема 5. Світовий ринок руд і металів	1	1
6	Тема 6. Світовий ринок хімічних товарів	2	1
7	Тема 7. Світовий ринок лісових товарів	1	0,5
8	Тема 8. Світовий ринок машин і обладнання	1	0,5
9	Тема 9. Світовий ринок продовольчих товарів	1	0,5
10	Тема 10. Світовий ринок послуг	1	0,5
11	Тема 11. Світовий ринок транспортно-логістичних послуг	1	1
12	Тема 12. Світовий ринок інформаційно-комунікаційних послуг	2	1
Разом		14	8

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин

1. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
	–	–

Самостійна робота здобувача відноситься до інформаційно-розвиваючих методів навчання і є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Види самостійної роботи студентів за цільовим призначенням:

1. Вивчення нового матеріалу: читання та конспектування літературних джерел інформації; перегляд відеозаписів; прослуховування лекцій; інші види занять.

2. Поглиблене вивчення матеріалу: підготовка до контрольних, практичних, семінарів; інші види занять.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Теоретико-методологічні засади розвитку світового ринку. Конкуренція та монополізація на світовому ринку товарів та послуг	5	6
2	Тема 2. Кон'юнктура та ціноутворення на світовому ринку товарів та послуг	5	6
3	Тема 3. Структура світового ринку товарів та послуг та міжнародні товарні номенклатури. Інфраструктура світового ринку товарів та послуг	5	6
4	Тема 4. Світовий ринок паливно-енергетичних товарів	5	6
5	Тема 5. Світовий ринок руд і металів	5	6
6	Тема 6. Світовий ринок хімічних товарів	6	7
7	Тема 7. Світовий ринок лісових товарів	5	6
8	Тема 8. Світовий ринок машин і обладнання	5	6
9	Тема 9. Світовий ринок продовольчих товарів	5	6
10	Тема 10. Світовий ринок послуг	5	6
11	Тема 11. Світовий ринок транспортно-логістичних послуг	5	6
12	Тема 12. Світовий ринок інформаційно-комунікаційних послуг	6	7
	Разом	62	74

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) є видом позааудиторної індивідуальної роботи здобувача навчального характеру, яке виконується в процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу. ІНДЗ – це завершена теоретична або практична робота, що охоплює декілька тем або зміст навчального курсу в цілому.

Мета – надати студенту можливість проявити здібності до дослідницької роботи, використовуючи знання, одержані в процесі оволодіння навчальним матеріалом з державного та регіонального управління.

Індивідуальне завдання містить таку структуру.

Зміст. Назви розділів із зазначенням сторінок.

Вступ. Актуальність обраної теми, необхідність дослідження проблеми, мета і завдання роботи, матеріал, на якому вона буде проведена.

Основна частина складається з трьох розділів.

Перший розділ – теоретичний. Розкриваються сутність об'єкта дослідження, теоретичні засади вирішення зазначеної проблеми.

Другий розділ – аналітичний. Він повинен містити всебічний аналіз досліджуваної теми.

Третій розділ – практичні рекомендації. На основі аналітичних даних щодо об'єктів дослідження та інформації про стан національної економіки України студент повинен при виконанні індивідуального завдання з даної дисципліни внести пропозиції з удосконалення функціонування

національної економіки. Бажано показати, як варто використовувати іноземний досвід, накопичений у розвинених країнах.

Висновки. У висновках викладають перелік пропозицій і рекомендацій та практичні результати одержані в індивідуальному завданні.

Список літератури. Повний список використаної літератури з бібліографічними даними джерел, наведений за вимогами державного стандарту.

Додатки. У додатки можуть бути включені матеріали, що є копією документів, звітів, розрахункові таблиці, узагальнюючі схеми чи діаграми.

Текст індивідуального завдання викладається науковою мовою, логічно, послідовно, лаконічно.

Темати ІНДЗ:

1. Теоретико-методологічні засади розвитку світового ринку.
2. Конкуренція та монополізація на світовому ринку товарів та послуг
3. Кон'юнктура та ціноутворення на світовому ринку
4. товарів та послуг
5. Структура світового ринку товарів та послуг та міжнароднітоварні номенклатури.
6. Інфраструктура світового ринку товарів та послуг
7. Світовий ринок паливно-енергетичних товарів
8. Світовий ринок руд і металів
9. Світовий ринок хімічних товарів
10. Світовий ринок лісових товарів
11. Світовий ринок машин і обладнання
12. Світовий ринок продовольчих товарів
13. Світовий ринок послуг
- 14.. Світовий ринок транспортно-логістичних послуг
15. Світовий ринок інформаційно-комунікаційних послуг
16. Економічний аспект глобальної економіки.
17. Шляхи та сценарії управління економічними процесами.
18. Потенційні загрози зовнішнього суверенітету України.
19. Стандарти ЄС та українські реалії.
20. Стратегія національної безпеки та її реалізація в умовах глобалізації.
21. Геополітичне положення України: переваги та проблеми.

10. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни використовуються наступні методи навчання:

1). Група методів за джерелом інформації і сприйняття навчальної інформації – **словесні** (лекція, семінари, бесіда, розповідь); **наочні** – (ілюстрація, демонстрація, презентація), **практичні** (збір інформації, її економічна обробка, розрахунки, графічно-схематичне зображення інформації).

Лекція – логічно вивершений, науково обґрунтований і систематизований виклад певного наукового або науково-методичного питання, ілюстрований, за необхідності, засобами наочності та демонстрацією дослідів. Лекція є однією з основних організаційних форм навчальних занять і, водночас, методів навчання.

Семінари – форма навчального заняття, при якій викладач організує дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких здобувачі готують тези виступів на підставі індивідуально виконаних завдань. Семінарські заняття можуть проводитися у формі бесіди, рецензування та обговорення рефератів і доповідей, дискусій тощо.

Консультація – форма навчального заняття, при якій здобувач отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування (проводяться протягом семестру – поточні та екзаменаційні консультації).

10. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни використовуються наступні методи навчання:

1). Група методів за джерелом інформації і сприйняття навчальної інформації – **словесні** (лекція, семінари, бесіда, розповідь); **наочні** – (ілюстрація, демонстрація, презентація), **практичні** (збір інформації, її економічна обробка, розрахунки, графічно-схематичне зображення інформації).

Лекція – логічно вивершений, науково обґрунтований і систематизований виклад певного наукового або науково-методичного питання, ілюстрований, за необхідності, засобами наочності та демонстрацією дослідів. Лекція є однією з основних організаційних форм навчальних занять і, водночас, методів навчання.

Семінари – форма навчального заняття, при якій викладач організує дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких здобувачі готують тези виступів на підставі індивідуально виконаних завдань. Семінарські заняття можуть проводитися у формі бесіди, рецензування та обговорення рефератів і доповідей, дискусій тощо.

Консультація – форма навчального заняття, при якій здобувач отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування (проводяться протягом семестру – поточні та екзаменаційні консультації).

11. Методи контролю

Контроль знань і умінь здобувачів (поточний і підсумковий) здійснюється згідно з кредитно-модульною системою організації навчального процесу.

Поточний – під час проведення семінарських та індивідуальних завдань засвоєння цього модулю (модульний контроль).

Підсумковий – включає залік, оцінку за який виставляють за результатами двох модулів.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Залік

Поточне тестування та самостійна робота											Сума	
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	100
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	10	10	

Теми змістовного модуля 1 – Т1-Т6. Теми змістовного модуля 2 – Т7-Т12.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
66-74	D	задовільно	
60-65	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка «відмінно» (90–100 балів). Здобувач має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, які передбачені програмою курсу, засвоїв основну й ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

Оцінка «добре» (75–89 балів). Здобувач повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення й висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, невеликі арифметичні помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань.

Оцінка «задовільно» (60–74 бали). Здобувач засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні питання, припускається грубих помилок при вирішенні практичного завдання.

Оцінка «незадовільно» (менше 60 балів). Здобувач не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні питання.

13. Методичне забезпечення

Бага Л.Г. Міжнародна економіка. Метод. Рекомендації. ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. – 2017. – 30с

14 Рекомендована література

Основна

1. O'Brien, R.; Williams, M., *Global Political Economy: Evolution and Dynamics*. 3ed.; Palgrave Macmillan, 2010. - 496 p.
2. Липов В.В. Міжнародна економіка: світова економіка та міжнародні економічні відносини. Модуль II. Міжнародні ринки та форми міжнародної економічної взаємодії. Навчально-практичний посібник. – К.: «Видавничий дім «Професіонал», 2015. –559 с.
3. Лук'яненко Д. Г. Економічна інтеграція і глобальні проблеми сучасності: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2014. – 204 с.
4. Філіпенко А. С. Глобальні форми економічного розвитку: історія і сучасність. – К.: Знання, 2019. – С. 15-35.
5. Філіпенко А.С., Будкін В.С., Рогач О.І. Світова економіка. – Київ: Либідь, 2012. – 640 с.

Додаткова

1. Артёмов І.В. Проблеми і перспективи входження України в Європейський союз. Навчальний посібник. – Ужгород: «Ліра», 2017. – 384 с. (Серія «Євро інтеграція: Український вимір». Вип. 7).
2. Буряк П. Ю., Гупало О. Г. Європейська інтеграція та глобальні проблеми сучасності: Навчальний посібник. – 2-е видання, доповнене. – К.: «Хай-Тек Прес», 2018. –352 с.
3. Дробышевский С.М., Полевой Д.И. Проблемы создания единой валютной зоны в странах СНГ. – М.: ИЭПП, 2014. – 110 с.
4. Економічні проблеми ХХІ століття: міжнародний та український виміри / За ред. С.І. Юрія, Є.В. Савельєва. – К.: Знання, 2017. – 595 с.
5. Козюк В. Теоретичні засади формування валютних союзів в умовах глобалізації: макроекономічний аспект // Економіка України. – 2015. – № 9. – С. 12-20.
6. Международная экономика / под общ. ред. А. П. Киреева; Гос. ун-т – Высшая школа экономики, Институт «Экономическая школа». – М.: ТЕИС, 2016. – С. 706-717.

Інформаційні ресурси

1. Регіони України : статистичний щорічник [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.
2. Статистика України : науковий журнал [Електронний ресурс]. – Режим доступу до журналу : www.ukrstat.gov.ua.
3. Статистична звітність емітентів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.smida.gov.ua/db/emitent.